

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Навчально-науковий інститут міжнародних відносин
ім. Б.Д. Гаврилишина

ЗАТВЕРДЖУЮ
Директор ННІМВ
ім. Б.Д. Гаврилишина
Ірина ІВАЩУК
“ ” 2023 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ
Виконавця обов'язків
директора з науково-педагогічної роботи
Віктор ОСТРОВЕРХОВ
“ ” 2023 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ:
Директор ННІНОТ
Святослав ПИТЕЛЬ
“ ” 2023 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА
з дисципліни

“МІЖНАРОДНА ЕКОНОМІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ УКРАЇНИ”

Ступінь вищої освіти: бакалавр

Галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки

Спеціальність 051 “Економіка”

Освітньо-професійна програма: «Міжнародна економіка»

Кафедра міжнародної економіки

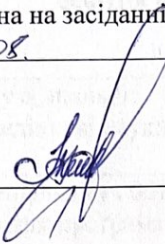
Форма навчання	Курс	Семестр	Лекції (год.)	Практичні (год.)	ІРС (год.)	Тренінг, КПЗ (год.)	СРС (год.)	Разом (год.)	Залік (сем.)
Денна	II	3	28	14	3	6	99	150	III
Заочна	II	3	8	4	-	-	138	150	III

31.08.2023
[Signature]

Тернопіль – 2023

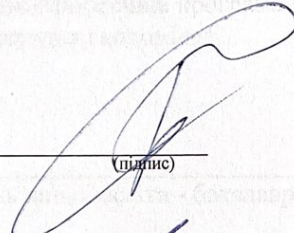
Робочу програму склав д.е.н., професор кафедри міжнародної економіки Євген САВЕЛЬСВ.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри міжнародної економіки
Протокол № 9 від «26» 08 2023 р.

Завідувач кафедри д.е.н., проф. Ірина ЗВАРИЧ

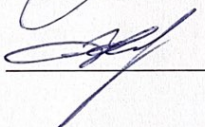
Розглянуто та схвалено групою забезпечення спеціальності 051 Економіка
Протокол № 1 від 30.08 2023 р.

Керівник групи
забезпечення спеціальності

(підпис)

Віктор КОЗІЮК

Гарант ОП

д.е.н., проф. Ігор ЛІЩИНСЬКИЙ

1. СТРУКТУРА РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ “МІЖНАРОДНА ЕКОНОМІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ УКРАЇНИ”

1.1. Опис дисципліни “Міжнародна економічна діяльність України”

Дисципліна – «Міжнародна економічна діяльність України»	Галузь знань, спеціальність, освітня програма	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів ECTS – 5	Галузь знань 05 "Соціальні та поведінкові науки"	Статус дисципліни – вибіркова Мова викладання – українська
Кількість залікових модулів – 3	Спеціальність 051 "Економіка" Освітня програма "Міжнародна економіка"	Рік підготовки: <i>ДФН – 2</i> <i>ЗФН - 2</i> Семестр: <i>ДФН – 3</i> <i>ЗФН -3</i>
Кількість змістових модулів – 2	Освітньо-професійна програма "Міжнародна економіка"	Лекції: <i>ДФН -28 год.</i> <i>ЗФН -8 год.</i> Практичні заняття: <i>ДФН- 14 год.</i> <i>ЗФН -4 год.</i>
Загальна кількість годин –150 год.	Ступінь вищої освіти - бакалавр	Самостійна робота <i>Денна – 99 год.</i> <i>Заочна – 138 год.</i> Тренінг, КПЗ: <i>Денна – 6 год</i> Індивідуальна робота: <i>Денна – 3 год.</i>
Тижневих годин – 10 год., з них аудиторних – 3 год.		Вид підсумкового контролю – залік

2. Мета і завдання дисципліни

“МІЖНАРОДНА ЕКОНОМІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ УКРАЇНИ”

2.1. Метою навчальної дисципліни “Міжнародна економічна діяльність України” є формування системи теоретичних знань щодо змісту та механізмів міжнародної економічної діяльності України, освоєння практики діяльності в сфері зовнішньої торгівлі, інвестиційного партнерства, науково-технічного співробітництва, просування зовнішньоекономічних інтересів України за кордоном з урахуванням особливостей сучасного світового розвитку та його впливу на систему регулювання міжнародних економічних відносин з адаптуванням вивчення дисципліни до німецькомовної фахової термінології.

2.2. Основними завданнями курсу є вивчення форм та видів міжнародної економічної діяльності; оволодіння знаннями щодо механізмів здійснення та регулювання міжнародної економічної діяльності; специфіки тарифного, нетарифного, валютного та податкового регулювання зовнішньоекономічної діяльності; отримання знань щодо особливостей та інструментів діяльності на закордонних ринках; вивчення специфіки та технологій міжнародної контрактної діяльності, міжнародних розрахунків, фінансування та кредитування міжнародної економічної діяльності; ознайомлення студентів та

засвоєння підходів до оцінки ефективності міжнародних економічних операцій, цілеспрямованої роботи над вивченням спеціальної літератури, активної роботи на лекціях і практичних заняттях, самостійної роботи та виконання індивідуальних завдань.

2.3. Унаслідок вивчення дисципліни «**Міжнародна економічна діяльність України**» студент має:

знати:

- сучасну термінологію міжнародного бізнесу;
- методи та інструменти регулювання зовнішньоекономічної діяльності;
- особливості та тенденції сучасного етапу розвитку світового ринку;
- критерії відбору міжнародних ринків;
- принципи вибору способу виходу на зовнішні ринки;
- особливості товарної та цінової політики на світових ринках;
- порядок розробки та укладання міжнародних господарчих контрактів;
- принципи міжнародних розрахункових та кредитних відносин;
- особливості оподаткування, страхування ЗЕД, її митного і валютного регулювання.

вміти:

- збирати та аналізувати інформацію з метою вибору та дослідження закордонних ринків;
- аргументувати рішення про вихід на зовнішні ринки;
- оцінювати кон'юнктуру зарубіжного ринку;
- планувати стратегію виходу на зовнішні ринки, обґрунтовуючи її вибір;
- розраховувати експортні ціни;
- здійснювати пошук та оцінку закордонних партнерів;
- вести підготовку і укладання міжнародних контрактів, розрахунки за ними;
- планувати розміри податків за підсумками ЗЕД, вміти оптимізувати їх;
- розраховувати митну вартість товару, суму мита, митних зборів, ПДВ при перевезенні товарів через кордон;
- здійснювати операції з валютними цінностями;
- страхувати зовнішньоекономічні операції.

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «МІЖНАРОДНА ЕКОНОМІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ УКРАЇНИ»

Змістовний модуль 1.

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ МІЖНАРОДНОЇ ЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ УКРАЇНИ ТА УЧАСТЬ УКРАЇНИ У МІЖНАРОДНІЙ ТОРГОВЕЛЬНІЙ, ІНВЕСТИЦІЙНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ ТА ВАЛЮТНО- ФІНАНСОВИХ ВІДНОСИНАХ

Тема 1. Міжнародна економічна діяльність: сутність і особливості

Предмет міжнародної економічної діяльності. Принципові відмінності між поняттями "міжнародна економічна діяльність" і "зовнішньоекономічна діяльність". Сутність та основні принципи міжнародної економічної діяльності. Форми міжнародної економічної діяльності: міжнародна торгівля товарами, надання міжнародних послуг, транскордонний рух капіталів, міжнародний кредит, міжнародні валютно-фінансові відносини, міжнародна міграція робочої сили, участь у діяльності міжнародних економічних організацій, міжнародне співробітництво у виробничих, науково-технічних сферах, спільне розв'язання економічними засобами глобальних проблем. Відкрита економіка: її сутність, основні риси та показники. Оцінка розвитку міжнародної економічної діяльності в системі відкритої економіки України.

Література: 1-29

Тема 2. Основні форми міжнародної економічної діяльності України

Класифікація форм міжнародної економічної діяльності України. Україна в міжнародній торгівлі товарами та послугами. Транскордонний рух капіталів та міжнародний кредит в умовах ринкової реформи. Міжнародна міграція робочої сили. Транзитивні особливості міжнародних валютно-фінансових відносин. Міжнародне співробітництво у виробничих та науково-технічних сферах. Участь України в діяльності міжнародних економічних організацій. Спільне розв'язання економічними засобами глобальних проблем розвитку.

Література: 1-29

Тема 3. Суб'єкти міжнародних економічних операцій в Україні.

Національна та міжнародна економіка: суб'єкти, операції, фактори середовища. Україна як суб'єкт світового господарства. Критерії класифікації суб'єктів міжнародної економічної діяльності. Суб'єкти господарювання як учасники міжнародної економічної діяльності. Національні й транснаціональні суб'єкти господарювання. Цілі міжнародної економічної діяльності суб'єктів мікрорівня. Органи державного управління у процесі здійснення міжнародної економічної діяльності. Регуляторна функція держави. Цілі й інструменти національного регулювання міжнародної економічної діяльності. Економікоправове забезпечення регуляторного процесу. Наднаціональні органи регулювання міжнародної економічної діяльності. Міжнародні організації як суб'єкти міжнародного права. Формування умов міжнародної економічної діяльності на мегарівні.

Література: 1-29

Тема 4. Україна в міжнародній торгівлі товарами та послугами.

Сутність та класифікація міжнародної торгівлі товарами. Експортно-імпортні операції: сутність та види. Прямі та опосередковані експортно-імпортні операції. Реекспорт та реімпорт. Особливості експортної та імпортної політики України. Поняття та форми товарообмінних операцій. Бартерні операції. Торговельні компенсаційні угоди. Промислові компенсаційні угоди. Значення міжнародних товарообмінних операцій для економіки України на сучасному етапі. Основні факторні передумови участі України в міжнародній торгівлі. Галузеві та геополітичні пріоритети розвитку зовнішньої торгівлі України. Аналіз та оцінка товарної та географічної структури зовнішньої торгівлі України. Особливості регулювання зовнішньоторговельних операцій в Україні: методи та інструменти реалізації. Відносини України з міжнародними інститутами регулювання торгівлі.

Сутність міжнародної торгівлі послугами. Принципові відмінності міжнародної торгівлі товарами та торгівлі послугами. Види міжнародних послуг та їх класифікація. Структурно-галузеві компоненти системи міжнародної торгівлі послугами (інформаційні послуги, міжнародні транспортні та банківсько-страхові послуги, міжнародний туризм). Міжнародні послуги у сфері виробництва, кооперування та реклами (інжиніринг, консалтинг, лізинг, франчайзинг, реклама, ліцензійний обмін). Міжнародний ринок послуг: сучасний стан та перспективи розвитку. Особливості розвитку ринку послуг в Україні. Роль держави в регулюванні торгівлі послугами.

Література: 1-29

Тема 5. Україна в міжнародному переміщенні капіталу.

Сучасні особливості інвестиційних процесів у світі. Участь України у міжнародних ринках інвестицій. Роль ТНК у системі міжнародного інвестування. Трансформація вітчизняної інвестиційної політики.

Література: 1-29

Тема 6. Україна у системі міжнародних валютно-фінансових і кредитних відносинах.

Валютний курс, валютна політика і міжнародний кредит. Залучення України до міжнародного валютного ринку. Кредитний ринок в умовах відкритої економіки України. Співробітництво України із міжнародними фінансовими організаціями.

Література: 1-29

Змістовний модуль 2.

УКРАЇНА В ПРОЦЕСАХ ЕКОНОМІЧНОЇ ІНТЕРНАЦІОНАЛІЗАЦІЇ: МІГРАЦІЇ РОБОЧОЇ СИЛИ, НАУКОВО-ТЕХНІЧНОМУ СПІВРОБІТНИЦТВІ ТА ІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСАХ

Тема 7. Україна на світових ринках праці та міжнародна міграція робочої сили.

Поняття міжнародної міграції робочої сили: міграція в долі українського та інших народів. Класифікація складових, факторів та видів міжнародної міграції. Некономічні фактори міграції. Економічні фактори міграції. Аналіз наслідків міграції на ринку праці.

Література: 1-29

Тема 8. Участь України у міжнародному науково-технічному співробітництві.

Міжнародний рух технологій: предмет і сучасні тенденції. Інструменти науково-технологічного регулювання у відкритій економіці. Інформатизація як визначальний фактор моделі міжнародного співробітництва. Технополіси в стратегії розвитку відкритої економіки. Макроекономічна політика України в контексті сучасного НТП. Стандартизація як фактор та умова міжнародного співробітництва.

Література: 1-29

Тема 9. Регулювання міжнародної економічної діяльності України.

Концептуальні проблеми регулювання відкритої економіки. Моделі відкритої економічної політики. Напрями підвищення конкурентоспроможності української економіки. Сучасні форми протекціонізму: поняття антиімпортних адміністративних процедур. Добровільне обмеження експорту в контексті антиімпортної політики. Антидемпінг як фактор у конкурентній боротьбі. Оптимізація податкової системи.

Література: 1-29

Тема 10. Особливості митного регулювання міжнародної торгівлі в Україні.

Суть і принципи митного регулювання в Україні. Види митних режимів, що використовуються в Україні. Основні митні процедури і порядок їх здійснення. Система митних податей та митних зборів. Митна вартість товару і розрахунок митних платежів. Організація діяльності митних брокерів і ліцензійних митних складів. Єдиний митний тариф України. Традиційні засоби підтримки національного товаровиробника у сфері міжнародної торгівлі: тарифно-нетарифне регулювання. Застосування митного тарифу: міжнародна практика та транзитивні реалії. Застосування нетарифних інструментів та інтереси України.

Література: 1-29

**4. СТРУКТУРА ЗАЛІКОВОГО КРЕДИТУ ДИСЦИПЛІНИ
«МІЖНАРОДНА ЕКОНОМІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ УКРАЇНИ»
(денна форма навчання)**

Теми курсу	Кількість годин					
	Лекції	Практичні заняття	ІРС	Тренінг КПЗ	СРС	Контрольні заходи
Змістовний модуль 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ МІЖНАРОДНОЇ ЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ УКРАЇНИ ТА УЧАСТЬ УКРАЇНИ У МІЖНАРОДНІЙ ТОРГОВЕЛЬНІЙ, ІНВЕСТИЦІЙНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ ТА ВАЛЮТНО- ФІНАНСОВИХ ВІДНОСИНАХ						
Тема 1. Міжнародна економічна діяльність: сутність і особливості	2	1		3	10	усне опитування, тестування
Тема 2. Основні форми міжнародної економічної діяльності України.	2	1			10	усне опитування
Тема 3. Суб'єкти міжнародних економічних операцій в Україні.	4	2			10	усне опитування, тестування
Тема 4. Україна в міжнародній торгівлі товарами та послугами.	4	2	1		10	усне опитування, тестування
Тема 5. Україна в міжнародному переміщенні капіталу.	2	1			10	усне опитування, тестування
Тема 6. Україна у системі міжнародних валютно-фінансових і кредитних відносинах.	2	1			10	усне опитування, тестування
Змістовний модуль 2. УКРАЇНА В ПРОЦЕСАХ ЕКОНОМІЧНОЇ ІНТЕРНАЦІОНАЛІЗАЦІЇ: МІГРАЦІЇ РОБОЧОЇ СИЛИ, НАУКОВО-ТЕХНІЧНОМУ СПІВРОБІТНИЦТВІ ТА ІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСАХ						
Тема 7. Україна на світових ринках праці та міжнародна міграція робочої сили.	2	1	1	3	10	усне опитування, тестування
Тема 8. Участь України у міжнародному науково-технічному співробітництві.	2	1			10	усне опитування, тестування
Тема 9. Регулювання міжнародної економічної діяльності України.	4	2	1		10	усне опитування, тестування, задачі
Тема 10. Особливості митного регулювання міжнародної торгівлі в Україні.	4	2			9	усне опитування,
Разом	28	14	3	6	99	

(заочна форма навчання)

№ з/п		Кількість годин		
		Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота
Змістовний модуль 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ МІЖНАРОДНОЇ ЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ УКРАЇНИ ТА УЧАСТЬ УКРАЇНИ У МІЖНАРОДНІЙ ТОРГОВЕЛЬНІЙ, ІНВЕСТИЦІЙНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ ТА ВАЛЮТНО- ФІНАНСОВИХ ВІДНОСИНАХ				
1.	Тема 1. Міжнародна економічна діяльність: сутність і особливості	1	-	10
2.	Тема 2. Основні форми міжнародної економічної діяльності України	-	-	10
3.	Тема 3. Суб'єкти міжнародних економічних операцій в Україні.	1	-	10
4.	Тема 4. Україна в міжнародній торгівлі товарами та послугами.	1	1	10
5.	Тема 5. Україна в міжнародному переміщенні капіталу.	1	1	10
6.	Тема 6. Україна у системі міжнародних валютно-фінансових і кредитних відносинах.	1	-	10
Змістовний модуль 2. УКРАЇНА В ПРОЦЕСАХ ЕКОНОМІЧНОЇ ІНТЕРНАЦІОНАЛІЗАЦІЇ: МІГРАЦІЇ РОБОЧОЇ СИЛИ, НАУКОВО-ТЕХНІЧНОМУ СПІВРОБІТНИЦТВІ				
7.	Тема 7. Україна на світових ринках праці та міжнародна міграція робочої сили.	1	1	10
8.	Тема 8. Участь України у міжнародному науково-технічному співробітництві.	1		10
9.	Тема 9. Регулювання міжнародної економічної діяльності України.	-		29
10.	Тема 10. Особливості митного регулювання міжнародної торгівлі в Україні.	1	1	29
	Разом	8	4	138

5. ТЕМАТИКА ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

Практичне заняття

Тема № 1. Міжнародна економічна діяльність: сутність і особливості

Мета: Засвоєння знань про суть, принципи та форми міжнародної економічної діяльності України

Питання для обговорення:

1. Предмет курсу: природа та визначення міжнародної економічної діяльності.
2. Відкрита економіка.
3. Платіжний баланс: показник та фактор міжнародної економічної діяльності.
4. Світове господарство та міжнародний ринок.
5. Форми міжнародної економічної діяльності України.

Література: 1-29

Практичне заняття

Тема № 2. Основні форми міжнародної економічної діяльності України

Мета: Вивчення форм міжнародної економічної діяльності України.

Питання для обговорення:

1. Класифікація форм міжнародної економічної діяльності України.
2. Україна в міжнародній торгівлі товарами та послугами.
3. Транскордонний рух капіталів та міжнародний кредит в умовах ринкової реформи.
4. Міжнародна міграція робочої сили.
5. Транзитивні особливості міжнародних валютно-фінансових відносин.
6. Міжнародне співробітництво у виробничих та науково-технічних сферах.
7. Участь України в діяльності міжнародних економічних організацій.
8. Спільне розв'язання економічними засобами глобальних проблем розвитку.

Література: 1-29

Практичне заняття

Тема № 3. Суб'єкти міжнародних економічних операцій в Україні.

Мета: ознайомлення з критеріями класифікації суб'єктів МЕД, їх суттю

Питання для обговорення:

1. Критерії класифікації суб'єктів міжнародної економічної діяльності.
2. Суб'єкти міжнародних економічних операцій: мікроекономічний рівень.
3. Суб'єкти міжнародних економічних операцій: макроекономічний рівень.
4. Суб'єкти міжнародних економічних операцій: між- або наддержавний рівень.

Література: 1-29

Практичне заняття

Тема № 4. Україна в міжнародній торгівлі товарами та послугами.

Мета: вивчення специфіки розвитку та функціонування світового ринку товарів та послуг, особливостей ринку послуг України

Питання для обговорення:

1. Факторні передумови міжнародної торгівлі України. Спеціалізація як фактор національного розвитку.
2. Торгівля товарами в системі міжнародної економічної діяльності. Товарна структура зовнішньої торгівлі України.
3. Зовнішня торгівля послугами.
4. Україна та міжнародні інститути регулювання торгівлі.

Література: 1-29

Практичне заняття
Тема № 5. Україна в міжнародному переміщенні капіталу.

Мета: вивчення значення прямих та портфельних інвестицій для економічного розвитку країни, особливостей розвитку та функціонування світової валютної системи.

Питання для обговорення:

1. Поняття міжнародних прямих та портфельних інвестицій.
2. Фактори ризику та очікуваної прибутковості, як основні критерії ефективності інвестицій.
3. Інвестиційна політика України
4. Міжнародний валютно-фінансовий та кредитний ринок.

Література: 1-29

Практичне заняття
Тема № 6. Україна у системі міжнародних валютно-фінансових і кредитних відносинах.

Мета: вивчення поняття валютного курсу, валютної політики та проблем ефективного залучення до міжнародного валютного ринку.

Питання для обговорення:

1. Валютний курс, валютна політика і міжнародний кредит.
2. Залучення України до міжнародного валютного ринку.
3. Кредитний ринок в умовах відкритої економіки України.
4. Співробітництво України із міжнародними фінансовими організаціями.

Література: 1-29

Практичне заняття
Тема № 7. Україна на світових ринках праці та міжнародна міграція робочої сили.

Мета: вивчення структури, основних рис світового ринку праці та напрямків його регулювання, особливостей міграції на українському ринку праці.

Питання для обговорення:

1. Поняття міжнародної міграції робочої сили та її класифікація.
2. Основні світові ринки і експортери робочої сили.
3. Міграція в долі українського та інших народів.
4. Аналіз наслідків міграції на ринку праці.

Література: 1-29

Практичне заняття
Тема № 8. Участь України у міжнародному науково-технічному співробітництві.

Мета: визначення економічної ролі міжнародного науково-технічного обміну у міжнародній економіці та Україні.

Питання для обговорення:

1. Міжнародний рух технологій: предмет і сучасні тенденції.
2. Форми міжнародного передавання технологій.
3. Науково-технічна та інноваційна політика України в системі пріоритетів міжнародної економічної діяльності.
4. Технополіси в стратегії розвитку відкритої економіки.

Література: 1-29

Практичне заняття
Тема 9. Регулювання міжнародної економічної діяльності України.

Мета: засвоєння основ державного регулювання МЕД в Україні.

Питання для обговорення:

1. Державне регулювання зовнішньоекономічної діяльності підприємств в Україні.
2. Укладання міжнародних зовнішньоекономічних договорів.
3. Формування підприємствами ефективної зовнішньої економічної діяльності.

Література: 1-29

Практичне заняття

Тема № 10. Особливості митного регулювання міжнародної торгівлі в Україні.

Мета: вивчення принципів митного регулювання при здійсненні зовнішньоекономічної діяльності України.

Питання для обговорення:

1. Регулювання питань, пов'язаних з встановленням мит та митних зборів.
2. Класифікації митних стягнень.
3. Принципи митного регулювання при здійсненні зовнішньоекономічної діяльності України.

Література: 1-29

6. КОМПЛЕКСНЕ ПРАКТИЧНЕ ІНДИВІДУАЛЬНЕ ЗАВДАННЯ (КПЗ)

Комплексне практичне індивідуальне завдання (КПЗ) з дисципліни “Міжнародна економічна діяльність України” виконується самостійно кожним студентом. КПЗ охоплює усі основні теми дисципліни “Міжнародна економічна діяльність України”.

Метою виконання КПЗ є поглиблене вивчення найбільш актуальних проблем у сфері міжнародної економічної діяльності України. Виконання КПЗ є одним із обов'язкових складових модулів залікового кредиту з предмету „ Міжнародна економічна діяльність України”.

ВАРІАНТ ЗАВДАННЯ

Відповідно до номеру студента за списком академічної групи, обирається тема:

1. Двостороннє економічне співробітництво України і США
2. Двостороннє економічне співробітництво України і Канади.
3. Двостороннє економічне співробітництво України і Бразилії.
4. Двостороннє економічне співробітництво України і Аргентини.
5. Двостороннє економічне співробітництво України і Японії.
6. Двостороннє економічне співробітництво України і Китаю.
7. Двостороннє економічне співробітництво України і Республіки Корея.
8. Двостороннє економічне співробітництво України і Італії.
9. Двостороннє економічне співробітництво України і Німеччини.
10. Двостороннє економічне співробітництво України і Франції.
11. Двостороннє економічне співробітництво України і Польщі.
12. Двостороннє економічне співробітництво України і Іспанії.
13. Двостороннє економічне співробітництво України і Португалії.
14. Двостороннє економічне співробітництво України і Греції.
15. Двостороннє економічне співробітництво України і Казахстану.
16. Двостороннє економічне співробітництво України і Узбекистану.
17. Двостороннє економічне співробітництво України і Туреччини.
18. Двостороннє економічне співробітництво України і Індії.
19. Двостороннє економічне співробітництво України з країнами Прибалтики.
20. Двостороннє економічне співробітництво України з країнами Латинської

Америки.

21. Двостороннє економічне співробітництво України і з країнами Середньої Азії.
22. Двостороннє економічне співробітництво України з країнами Близького Сходу.
23. Двостороннє економічне співробітництво України з країнами Північної Африки
24. Двостороннє економічне співробітництво України з країнами Східної Європи.
25. Двостороннє економічне співробітництво України з країнами Північної Європи.
26. Економічне співробітництво України та ЄС.

СТРУКТУРНА СХЕМА ДОСЛІДЖЕННЯ

КПЗ повинно бути структуроване, з логічно викладенням матеріалу у відповідності до плану; мати ґрунтовний аналіз стану зовнішньоекономічних зв'язків України з обраною країною/групою країн на матеріалах вітчизняних та зарубіжних державних органів, аналітичних та статистичних джерел, наукових публікацій тощо.

КПЗ повинно бути максимально насичено фактологічною інформацією (таблиці, рисунки: графіки, діаграми, схеми), яка відображає як результати зовнішньоекономічних зв'язків України з обраною країною/групою країн за останні 10 років, так і характеризує їхні зміни та розвиток за основними формами МЕДУ.

Посилання на використані джерела щодо цифр, фактів, таблиць, рисунків та цитат є обов'язковими.

Загальний обсяг має бути в межах 10-15 сторінок друкованого тексту формату А4 та файлу-презентації у PowerPoint. У разі наявності додатків обсяг сторінок може бути збільшений на відповідну кількість сторінок.

Орієнтовна структура КПЗ:

Титульна сторінка.

Зміст.

Вступ (включає в себе постановку проблеми, тобто тематику, її актуальність, загальну характеристику відносин з часу проголошення незалежності України, основні методологічні принципи дослідження, чітко сформульовану мету, коло питань, що підлягають розгляду). Обсяг вступу—0,5 - 1 сторінка.

У кожному розділі на основі вивчення, обробки та узагальнення аналітичних матеріалів студент повинен виявити вплив позитивних і негативних чинників, установити причини, дати характеристику сучасного стану та динаміки розвитку за останні 5-10 років предмету дослідження, зробити узагальнення по розділу, оцінити перспективи підвищення ефективності зовнішньоекономічних зв'язків України з обраною країною/групою країн.

Висновки. У висновках необхідно узагальнити результати дослідження по всім розділам (у розрізі окремих форм міжнародної економічної діяльності) та оцінити перспективи підвищення ефективного розвитку зовнішньоекономічних зв'язків України з обраною країною/групою країн у цілому.

Пропозиції щодо удосконалення зовнішньоекономічних зв'язків України з обраною країною/групою країн з обов'язковим переліком необхідних заходів для реалізації пропозицій.

Список використаних джерел (складається лише з джерел, на які є посилання в тексті).

7.САМОСТІЙНА РОБОТА

Навчальним планом передбачена самостійна робота, що виконується кожним студентом. Тематика для виконання самостійної роботи охоплює усі теми курсу.

ТЕМАТИКА САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ

Тема 1. Міжнародна економічна діяльність: сутність і особливості

Питання для самостійного опрацювання

1. Предмет курсу: природа та визначення міжнародної економічної діяльності.
2. Оцінка розвитку міжнародної економічної діяльності в системі відкритої економіки України..
3. Платіжний баланс: показник та фактор міжнародної економічної діяльності.

Тематики рефератів

1. Світове господарство та міжнародний ринок.
2. Форми міжнародної економічної діяльності України.
3. Інституційна основа економічної лібералізації в сучасній світогосподарській системі.

Тема 2. Основні форми міжнародної економічної діяльності України

Питання для самостійного опрацювання

1. Класифікація форм міжнародної економічної діяльності України.
2. Україна в міжнародній торгівлі товарами та послугами.
3. Транскордонний рух капіталів та міжнародний кредит в умовах ринкової реформи.

Тематики рефератів

1. Міжнародна міграція робочої сили.
2. Транзитивні особливості міжнародних валютно-фінансових відносин.
3. Міжнародне співробітництво у виробничих та науково-технічних сферах.
4. Участь України в діяльності міжнародних економічних організацій.

Тема № 3. Суб'єкти міжнародних економічних операцій в Україні.

Питання для самостійного опрацювання

1. Критерії класифікації суб'єктів міжнародної економічної діяльності.
2. Суб'єкти міжнародних економічних операцій: мікроекономічний рівень.

Тематики рефератів

- 1.Суб'єкти міжнародних економічних операцій: макроекономічний рівень.
- 2.Суб'єкти міжнародних економічних операцій:між- або наддержавний рівень.

Тема 4. Україна в міжнародній торгівлі товарами та послугами.

Питання для самостійного опрацювання

1. Факторні передумови міжнародної торгівлі України. Спеціалізація як фактор національного розвитку.
2. Торгівля товарами в системі міжнародної економічної діяльності. Товарна структура зовнішньої торгівлі України.
3. Участь України в діяльності міжнародних економічних організацій.

Тематики рефератів

1. Зовнішня торгівля послугами.
2. Україна та міжнародні інститути регулювання торгівлі.
3. Зовнішня торгівля України: збільшення ролі країн Європи та Азії

Тема 5. Україна в міжнародному переміщенні капіталу.

Питання для самостійного опрацювання

1. Фактори ризику та очікуваної прибутковості, як основні критерії ефективності інвестицій.
2. Основні теоретичні концепції прямих іноземних інвестицій.
3. Інвестиційні інтереси – рушійна сила руху капіталів.

Тема рефератів

1. Залучення прямих іноземних інвестицій в Україну як пріоритет відбудови України з огляду на трансфер технологій.
2. Трансформаційна специфіка національної участі в міжнародних ринках капіталів.
3. Приватизація як інструмент залучення інвестицій до трансформаційної економіки.

Тема 6. Україна у системі міжнародних валютно-фінансових і кредитних відносинах.

Питання для самостійного опрацювання

1. Міжнародні валютно-фінансові інструменти в моделі відкритої економіки.
2. Ризики макроекономічної дестабілізації через відкритість фінансовомонетарної та інвестиційної сфери.
3. Ситуація із зовнішньою заборгованістю України.

Тема рефератів

1. Проблеми та перспективи розвитку лізингових відносин в Україні.
2. Стан та перспективи співробітництва України з групою Світового банку.
3. Зовнішня заборгованість України: сучасний стан і ризики зростання.

Тема 7. Україна на світових ринках праці та міжнародна міграція робочої сили.

Питання для самостійного опрацювання

1. Україна на світових ринках праці та міжнародна міграція робочої сили.
2. Поняття міжнародної міграції робочої сили: міграція в долі українського та інших народів.
3. Некономічні фактори міграції.

Тема рефератів

1. Економічні фактори міграції.
2. Аналіз наслідків міграції на ринку праці.
3. Вплив трудової міграції на українську економіку в період війни.

Тема 8. Участь України у міжнародному науково-технічному співробітництві.

Питання для самостійного опрацювання

1. Роль України у міжнародному науково-технічному співробітництві.
2. НТС між Україною та Європейським Союзом.
3. Макроекономічна політика України в контексті сучасного НТП.

Тема рефератів

1. Міжнародне науково-технічне співробітництво як інструмент забезпечення швидкого переходу української економіки до стабільного, інтенсивного й повномасштабного розвитку.
2. Механізми управління розвитком міжнародного науково-технічного співробітництва України.
3. Науково-технічне співробітництво Україна-НАТО.

Тема 9. Регулювання міжнародної економічної діяльності України.

Питання для самостійного опрацювання

1. Державне регулювання міжнародної економічної діяльності України в умовах глобалізації.
2. Державні і міжнародні органи регулювання міжнародної економічної діяльності.
3. Концептуальні проблеми регулювання відкритої економіки.

Теми рефератів

1. Моделі відкритої економічної політики.
2. Напрями підвищення конкурентоспроможності української економіки.
3. Сучасні форми протекціонізму: поняття антиімпортних адміністративних процедур.

Тема 10. Особливості митного регулювання міжнародної торгівлі в Україні.

Питання для самостійного опрацювання

1. Митна вартість товару і розрахунок митних платежів.
2. Організація діяльності митних брокерів і ліцензійних митних складів. Єдиний митний тариф України
3. Єдиний митний тариф України.

Теми рефератів

1. Традиційні засоби підтримки національного товаровиробника у сфері міжнародної торгівлі: тарифно-нетарифне регулювання.
2. Застосування митного тарифу: міжнародна практика та транзитивні реалії.
3. Застосування нетарифних інструментів та інтереси України.

8. Тренінг з дисципліни

Розв'язання кейсу щодо аналізу економічного розвитку України на визначення її місця на світовій арені. Для підготовки аналітичного звіту проаналізувати обсяги міжнародної економічної діяльності України. Використовуючи дані Світового Банку представити дані щодо обсягів експорту та імпорту, сальдо зовнішньої торгівлі за останні 10 років. Розрахувати темп зміни експорту, імпорту товарів, експортну, імпортну та зовнішньоторговельну квоту.

Результати проведеного аналізу представити у вигляді таблиць (табл. 1, табл. 2). Побудувати лінію тренду експорту і імпорту України, результати представити у вигляді діаграми. Охарактеризувати виявлені тенденції.

Таблиця 1

Динаміка експорту та імпорту України за 20__ - 20__ рр.

Рік	Експорт, млн. дол.	Імпорт, млн. дол.	Зовнішньо- торговельне сальдо, млн. дол.	Темп зміни експорту, %	Темп зміни імпорту, %
20__					
20__					
20__					

20__					

Експортна, імпортна та зовнішньоторговельна квоти України за 20__-20__ рр.

Рік	Експортна квота, млн. дол.	Імпортна квота, млн. дол.	Зовнішньоторговельна квота, млн. дол.	Темп зміни експортної квоти, %	Темп зміни імпоротної квоти, %
20__					
20__					
20__					

20__					

9. ЗАСОБИ ОЦІНЮВАННЯ ТА МЕТОДИ ДЕМОНСТРУВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

У процесі вивчення дисципліни “Міжнародна економічна діяльність України” використовуються наступні засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання:

- стандартизовані тести;
- поточне опитування;
- залікове модульне тестування та опитування;
- командні проекти;
- аналітичні звіти, реферати;
- розрахункові та розрахунково-графічні роботи;
- презентації результатів виконаних завдань та досліджень;
- оцінювання результативності КПЗ;
- студентські презентації та виступи на наукових заходах;
- розрахункові роботи;
- ректорська контрольна робота;
- залік;
- інші види індивідуальних та групових завдань.

10. КРИТЕРІЇ, ФОРМИ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) з дисципліни “Міжнародна економічна діяльність України” визначається як середньозважена величина, в залежності від питомої ваги кожної складової залікового кредиту.

Заліковий модуль 1 30%	Заліковий модуль 2 40%	Заліковий модуль 3 30%
Опитування під час занять (теми 1-5) – 6 балів за тему <i>макс. 30 балів</i>	Опитування під час занять (6-10 теми) – 6 балів за тему – <i>макс. 30 балів</i>	Підготовка КПЗ – <i>макс. 30 балів</i> Захист КПЗ – <i>макс. 30 балів</i>
Модульна контрольна робота – <i>макс. 70 балів</i>	Модульна контрольна робота – <i>макс. 70 балів</i>	Участь у тренінгах – <i>макс. 40 балів</i>

Шкала оцінювання:

За шкалою ТНЕУ	За національною шкалою	За шкалою ECTS
90–100	відмінно	A (відмінно)
85–89	добре	B (дуже добре)
75-84		C (добре)
65-74	задовільно	D (задовільно)
60-64		E (достатньо)
35-59	незадовільно	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)
1-34		F (незадовільно з обов'язковим повторним курсом)

11. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧАЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА

№ п/п	Найменування	Номер теми
1.	Програмне забезпечення базових інформаційних технологій: MS Office, телекомунікаційне програмне забезпечення (Internet Explorer, Opera, Google Chrome, Firefox)	1-10
2.	Проектор ViewSonic PJ 7223	1-10
3.	Програма для роботи з електронними таблицями Microsoft Office Excel	1-10

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

- Багатонаціональні підприємства та глобальна економіка. Монографія / За ред. О. І. Рогача. – К.: «Видавництво «Центр учбової літератури», 2020. 368 с. URL: <http://dspace.tneu.edu.ua/handle/316497/37137>
- Бенчмаркінг регіонального розвитку країн Східної Європи: Болгарія, Польща, Словаччина, Україна: монографія / за наук. ред. д.е.н., проф. А.І. Крисоватого, д.е.н., проф. В.Є. Савельєва. - Тернопіль: ТНЕУ, 2019. 672с. URL: <http://dspace.wunu.edu.ua/handle/316497/30451>
- Глуценко Я.І., Сторчак В. М. Аналіз зовнішньоторговельних відносин України і Китайської Народної Республіки. Економіка і суспільство. 2018. № 16. С.50-57.
- Глобальні тенденції і перспективи: світова економіка та Україна. / Наук. ред. В.Юрчишин. – Київ: Заповіт, 2019. – 202 с. URL: https://razumkov.org.ua/uploads/article/2018_global_trendns.pdf
- Дячек В.В., Колосовська О.Д., Оніщенко В.С. Особливості використання форм міжнародних розрахунків українськими підприємствами під час здійснення зовнішньоекономічної діяльності. Глобальні та національні проблеми економіки. 2019. Вип. 21. С. 70-76.
- Енергетична стратегія України до 2030р.- URL: <http://mpe.kmu.gov.ua/fuel/control/uk/doccatalog/list?currDir=50358>
- Козюк В.Чи готові ми до викликів фінансової стабільності? // Дзеркало тижня. – 2019. – Вип. 20. URL:<https://dt.ua/finances/chi-gotovi-mi-do-viklikiv-finansoviy-stabilnosti-278863.html>
- Сталий розвиток України в контексті формування нового світового економічного і фінансового порядку: моногр. / за наук. ред. проф. А. І. Крисоватого та проф. Є. В. Савельєва. – Тернопіль : Осадца Ю.В., 2019. – 484 с. URL:

http://dspace.wunu.edu.ua/bitstream/316497/41397/1/%D0%9C%D0%BE%D0%BD%D0%BE%D0%B3%D1%80%D0%B0%D1%84%D1%96%D1%8F_%D0%B3%D0%BE%D1%82%D0%BE%D0%B2%D0%B0%3D%D1%82%D0%B2%20%28%D0%BF%D1%80%D0%B0%D0%B2%D0%BA%D0%B0%29%20%281%29.pdf

9. Савельєв, Є. В., Зварич І.Я. Міжнародна економіка [Текст] : підручник / Є. В. Савельєв, І. Я. Зварич. - 4-те вид., переробл. та доповн. - Тернопіль : ТНЕУ, 2019. - 424 с.
10. Козак Ю.Г., Савельєв Є.В., Куриляк В.Є. Зовнішньоекономічна діяльність. Навчальний посібник. – К.: Центр навчальної літератури, 2019. – 292 с.
11. Козак Ю., Грібінцеа А., Шенгелія Т. Куриляк В. Economy of Foreign Countries. Textbook. -Chisinau: IRIM, 2019 (Тіпогр. "Print-Caro"). -316р.
12. Козак Ю., Грібінцеа А., Шенгелія Т. Куриляк В. International microeconomics: Questions & Answers. Textbook. -Chisinau: IRIM, 2019 (Тіпогр. "Print-Caro"). - 166р.
13. Малиновська О.А. Міграційна політика: глобальний аспект та українські реалії: монографія. Київ: НІСД, 2019. 472с.
14. Міжнародна економічна діяльність України : підручник / А. А. Мазаракі, Т. М. Мельник, О. В. Гончаренко та ін. ; за ред. А. А. Мазаракі, Т. М. Мельник. – Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2021. – 704 с.
15. Kuznetsova A., Lyzun M, Lishchynskyy I., Savelyev Ye., Kuryliak V. Gravitaty potential for currency alliances'intrarigional trade.- Financial and credit activity: problems of theory and practice. 2019. No 3 (30). P. 236-247.
16. Lishchynskyy I., Lyzun M., Savelyev Y., Kuryliak V., Kurylyak Y. Modeling evaluation of dollarization economic efficiency. - "2019 9th International Conference on Advanced Computer Information Technologies (ACIT)": Conference Proceedings (Ceske Budejovice, Czech Republic, June 5–7, 2019). Ceske Budejovice, Czech Republic, 2019. P. 366–369.
17. Lishchynskyy I., Lyzun M., Kuryliak V., Savelyev Ye. The Dynamics of European Periphery. Management Theory and Studies for Rural Business and Infrastructure Development. 2020. No 41 (4). P. 527-536.
18. Rokocha V., Tkalenko S., Sukurova N., Honcharova A., Murashko O. Foreign Direct Investments in the economic growth of the open economy of Ukraine. URL: <https://ir.kneu.edu.ua/bitstream/handle/2010/36607/237429-0717.pdf?sequence=1&isAllowed=y>
19. Savelyev Ye., Bulatova O., Vitalina Kuryliak, Zakharova O., Sachenko S. Modeling the Multi-Dimensional Indicators of Regional Integration Processes. The crossing point of Intelligent Data Acquisition & Advanced Computing Systems and East & West Scientists. Proceedings of the 2019 10th IEEE International Conference on Intelligent Data Acquisition and Advanced Computing Systems: Technology and Applications(IDAACS). September 18-21, 2019. Metz, France. P.1020-1030
20. Savelyev, Y., Lyzun, M., Kuryliak, V., & Lishchynskyy, I. (2021). Economic Integration of the Visegrad Four and Ukraine in the Context of Historical Narratives and Global Challenges. European Journal of Sustainable Development, 10(2), 44.
21. Ihor Lishchynskyy, Mariia Lyzun, Evangelos Siskos, Yevhen Savelyev, Vitalina Kuryliak. Urban Green Space: Comparing the EU and Ukrainian Practice. - SHS Web of Conferences 100, 05007 (2021).
22. Сайт Міністерства закордонних справ України, [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.mfa.gov.ua/mfa/ua>
23. Сайт Національного Банку України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://bank.gov.ua/control/uk/index>
24. Сайт Державна служба статистики України, [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>
25. Сайт International Institute for Management Development [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.imd.org/research/publications/wcy/index.cfm>

26. Сайт Світового економічного форуму [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.weforum.org/issues/global-competitiveness>
27. Сайт МВФ International Monetary Fund [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.imf.org>
28. The Global Competitiveness Report // World Economic Forum. Доступно з: <http://www.weforum.org>
29. World Trade Organisation. Official website. URL: [http:// www.wto.org](http://www.wto.org)